N°. 3119 — DE TIJD. — 1857.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 6 AUGUSTUS.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 5 Augustus.

Nog slechts weinige jaren geleden werd door een geleerd en geacht [illegible] niet meende met [illegible] verkondigde hij eene ontwijfelbare waarheid, [illegible] dat in de Katholieke Kerk de domheid stelselmatig werd georganizeerd. Hoe kwam hij daaraan? Het was hem waarschijnlijk van jongs af gezegd, en hij, de geleerde, professor aan eene universiteit, had nooit de gelegenheid gezocht en gevonden, om zich omtrent de wetenschap in de Katholieke Kerk te laten onderrigten! Het vooroordeel, van jongs af den Protestanten ingeprent, dat de wetenschap in onzen tijd aan de protestantsche hervorming te danken is, en dat de Katholieke Kerk zich tot taak heeft gesteld, om op alle wetenschap een domper te plaatsen, had ook hem zoo zeer aangekleefd, dat hij in rijperen leeftijd, en in de geleerde wereld verkeerende, niet de begeerte had gevoeld, om van die vermeende domheid in de Katholieke Kerk eens een kijkje te nemen. Het baker-praatje, hem als kind met de pap ingegeven, en later bevestigd eerst door den katechizeermeester en vervolgens door den leeraar, was hem een axioma geworden.

Men is daarvan reeds wel een weinig terug gekomen. Er zijn immers in de laatste jaren zoo vele getuigen van den bloei der katholieke wetenschap in Europa opgestaan, dat men zelfs hier te lande, waar men zich nog al afsluit, daarvan niet meer onkundig kan zijn. Italië, Frankrijk, Engeland en Duitschland, onder anderen, geven daarvan de schoonste en meest gezegende vruchten. Zulks is des te meer opmerkenswaard, omdat de Katholieke Kerk uit een storm komt, die haar schier de gelegenheid heeft ontnomen, om aan de wetenschap bevorderlijk te kunnen zijn.

Deze opmerking geldt vooral ook voor ons land. Sinds de [illegible] heeft de Katholieke Kerk in Nederland in zulk[illegible] verkeerd, dat haar alle middelen waren afgesneden [illegible] wetenschap te beoefenen. In Nederland was [illegible] gelegenheid voor de wetenschappelijke vorming van den priesterstand. Men moest zich in den vreemde [illegible] om die opleiding te erlangen, en hoe velen waren er, aan wie daartoe de middelen ontbraken? De Katholieke Kerk was immers van alles beroofd, en werd van alle kanten bemoeilijkt en voortdurend beboet. Daarbij kwam, als onvermijdelijk gevolg van den druk, dat de priesterstand schaarsch bezet, geheel en al aan het bedrijvig leven van den missionaris was gewijd, en ook uit dien hoofde de gelegenheid miste om zich op de studie toe te leggen. Wij verkeeren nog eenigermate in dien toestand, dewijl de gansche klerus in het noordelijk deel van het rijk nog niet eens genoegzaam is om te voorzien in al de behoeften van den pastoralen arbeid. Desniettegenstaande heeft de Katholieke Kerk ten allen tijde bij ons, vroeger gelijk nu, geleerden gehad, die voor geen protestantsche behoefden onder te doen, en deze niet zelden overtroffen. Als men daarvan onder de Protestanten onkundig is, dan pleit zulks niet tegen ons, maar dan is daarin het bewijs van de eenzijdigheid der protestantsche studiën, die een zoo belangrijk deel der wetenschap, als die van de Katholieke Kerk, ignoreert. Zoo eenzijdig is men in de Katholieke Kerk niet, waar de geleerden met zorg kennis nemen van al wat op het veld der wetenschap, waar ook, omgaat. Om een voorbeeld daarvan te geven, zou 't ons gemakkelijk vallen, zelfs italiaansche leeken te Rome aan te wijzen, die met de protestantsch-theologische geschillen in ons land beter bekend zijn, dan ¾ onzer predikanten. Overigens kan, onder anderen, het uitnemend tijdschrift *de Katholiek* getuigen, hoe men hier de protestantsche wetenschap bijhoudt. Te meer, omdat het maandschrift bewerkt wordt door schrijvers, die overigens met werk overladen zijn, en waarvan enkelen naauwelijks gevormd mogen heeten. Ds. Zaalberg b. v. is in den *Katholiek* meesterlijk op zijne plaats gezet door een veelbelovend professor, die zoo pas van de schoolbanken komt. En wat de zoo gemoedelijke, klare en overtuigende schriften van pater Frentrop betreft, ieder Katholiek van Amsterdam weet, dat de waardige man is vergrijsd in een veeljarigen apostolischen arbeid onder de armen van de hoofdstad, een arbeid zoo bedrijvig, dat voor studie geen oogenblik kon overschieten. En dan onderneemt de heer Zaalberg nog de belagchelijke poging om zich beide bestrijders, die hij niet zal wederleggen, tot een voetstuk te maken, waarop hij zich verheft. Hij noemt ze beide door de Kerk als de knapste uitgekozen, om hem, den grooten Zaalberg, te antwoorden! Arme man, die, wanneer hij eene geleende eruditie, die hij niet meester is, zoodat hij alles door elkander haalt, met een voltairiaanschen spotlach heeft opgeluisterd, zich verbeeldt de wereld te knap te zijn! Te regt is hem door pater Frentrop, die ook al geen provinciaal, maar eenvoudig kapellaan is, de vermaning toegevoegd, dat hem eenige zedigheid niet misstaan zonde.

Intusschen, de Katholieke Kerk is nog slechts in het begin van hare wetenschappelijke ontwikkeling bij ons te lande. En reeds nu heeft zij, om slechts een paar namen te noemen, een Broere geleverd en een Beelen: de een wijsgeer-theoloog en dichter; de andere schriftverklaarder en kenner der oostersche talen; beide vernuften zoo als elke eeuw ze uiterst spaarzaam voortbrengt. Dat belooft veel in de toekomst. En niet weinig vooral zal men hebben te danken aan professor Broere, wiens magtige geest onder ons aankomend katholiek geslacht een onwaardeerbaren schat van zaden heeft uitgestrooid, die te eeniger tijd heilzame vruchten zal voortbrengen. (1) Broere is, gelijk alle groote geesten, zijn tijd vooruit. Maar hij opent een spoor, waarin zij, die na hem komen, hem zullen volgen.

Evenwel, middelerwijl reeds veel is gedaan en veel wordt voorbereid, om de katholieke wetenschap al meer en meer onder ons te doen bloeijen, zoo is tot dusverre een enkele tak van de gewijde wetenschap kwijnende gebleven, te weten, de kennis van het *kerkelijk regt*. Dan wij staan thans op het punt, om ook dat deel der kerkelijke wetenschap met ijver te gaan zien behartigen.

Met de restauratie der kerkelijke hierarchie is die tak van kennis, die sinds drie eeuwen door den druk der tijden op den achtergrond geraakt was, eene behoefte geworden. Onze hoogw. kerkvoogden hebben derhalve de studie van het *kerkelijk regt* op hunne Seminariën verpligtend gemaakt. Dat is een groote en afdoende stap.

Daaraan sluit zich aan een handboek, dat bij den heer P. Verhoeven te 's Bosch wordt uitgegeven en geschreven is door wijlen den Kardinaal Soglia, om de studie van het *kerkelijk regt* gemakkelijk te maken. Dat is ons eene welkomen uitgaaf, waarin wij veel belang stellen en die wij met blijde erkentelijkheid ontvangen.

Wij stellen ons derhalve voor deze belangrijke aangelegenheid binnen kort eenigzins uitvoeriger te bespreken.

Ook het *Handelsblad* van gisteren bespreekt de poging, om door aanplakbilletten tot een petitionnement aan den Koning uit te noodigen. Het zegt daarvan:

»Het petitionnement, waartoe de anti-revolutionnaire partij bij billetten, die alom in deze stad zijn aangeplakt, *het volk van Nederland* oproept, heeft dat gemeen met alles, wat van die partij uitgaat, dat het tot geen praktisch resultaat leiden kan. Het wetsontwerp op het lager onderwijs, zoo als het door de Tweede Kamer der Staten-Generaal met eene overgroote meerderheid is aangenomen, bekrachtigt het beginsel der gemengde openbare school, die zoodanig is ingerigt, dat zij voor de kinderen van alle gezindheden toegankelijk en bruikbaar is. Dat dit ontwerp ook door de Eerste Kamer zal worden aangenomen, mag men als zeker stellen; de opzetters van het petitionnement zien dit ook in en willen de petitiën niet tot de Eerste Kamer, maar tot den Koning gerigt hebben. Nu kan voorzeker niemand aan Z. M. den Koning het regt betwisten, om zijne sanctie aan de wet te weigeren, al wordt die ook door de Eerste Kamer met eene betrekkelijk gelijke of nog grootere meerderheid dan door de Tweede Kamer aangenomen. Maar welk minister zal dit den Koning raden en — daarop vooral willen wij de aandacht vestigen — waartoe zal het leiden? Als de Koning eens konde overgehaald worden, om in den zin van de petitiën te handelen, en de wet niet goed te keuren, zou daarin liggen opgesloten, dat men nog eens beproeven moest een wets-ontwerp tot stand te brengen, waarin het beginsel der gesplitste openbare scholen, d. i. der secte-scholen, werd gehuldigd. Maar daarvan zou het gevolg zijn, dat het tegenwoordige ministerie onmiddelijk moest vallen. Dat ware nu nog zoo ongelukkig niet, maar wat zou er in de plaats komen? Noch de ministers, die in Julij 1856 zijn afgetreden, noch zelfs mannen uit de Utrechtsche school, en veel minder leden der constitutionele partij zouden de taak op zich willen nemen, om openbare secte-scholen te stichten. Er zou dus niets anders overblijven dan een ministerie, zamengesteld uit de Protestantsche en Katholieke ultra's, en met den Heer Groen aan het hoofd, ofschoon die heer zelf verklaard heeft, dat hij en zijne partij zich in eenen staat van magteloosheid bevinden. Maar wat baat een ministerie Groen zonder Kamers van dezelfde kleur? Met de tegenwoordige Kamers zou de Heer Groen niet kunnen regeren. De optreding van een ministerie Groen zou dus van zelf ten gevolge hebben de ontbinding van de beide Kamers. Doch waartoe zou deze leiden? Zeer zeker niet om eene meerderheid van Groeniaansche en ultra-Katholieke leden in de Kamers te brengen. De Heer Groen en de zijnen zouden dit zelve moeten erkennen. Maar dan vragen wij weder, waartoe zou het petitionnement leiden, zelfs indien het in den zin der opzetters gelukte? Praktisch tot niets, maar het zou daartoe leiden, dat het land gedurende geruimen tijd werd prijs gegeven aan de gisting, die het onafscheidelijk gevolg is van eene ontbinding der Kamers en van algemeene verkiezingen. Niemand derhalve, die het wel meent met het vaderland, zal [illegible] deel nemen aan het petitionnement, of hen, op wie hij invloed heeft, willen opwekken, om daaraan deel te nemen.«

Een vraag, als het geoorloofd is. Het *Handelsblad* heeft bij dat revolutionnair streven aan de »vrienden" toegevoegd wat het noemt de »katholieke ultra's." Dat is voor ons eene verrassing. Zou het blad beleefdheidshalve zich de moeite willen geven, om ons eenige *katholieke ultra's* aan te wijzen? Het zou ons daardoor zeer verpligten, vooral omdat wij nieuwsgierig zijn te vernemen, welke die katholieke ultra's toch wel zijn mogen, die bereid staan om met Groen het land in rep en roer te brengen. Wij dachten al vrij goed bekend te zijn met de Katholieken van Nederland. Maar 't schijnt dat het *Handelsblad* daaromtrent beter dan wij is ingelicht. Het zal ons daarom eene welkomen dienst bewijzen, als het ons van zijne kennis een en ander zal gelieven mede te deelen. Wij meenen daarop eenig regt te hebben, dewijl wij [illegible] met het *Handelsblad* staan tegen den heer Groen, het petitionnement, en de gevolgen daarvan, en [illegible] voor het *Handelsblad* evenzeer als voor ons van belang is, dat wij niet het gevaar loopen van door geloofsgenooten, waarin wij welligt vertrouwen stellen, te worden om den tuin geleid. Of bestaan de katholieke ultra's soms slechts bij fiktie, om den grooten ijver van sommige Protestanten wat te bekoelen?

De maatschappij tot Nut van 't Algemeen heeft zich bij verzoekschrift gewend tot Z. M. den Koning, daarbij aandringende op eene spoedige en volkomene afschaffing der slavernij in de Nederlandsche bezittingen. Zij herinnert hoe andere volken en regeringen bereids voorlang het voorbeeld ten goede gegeven hebben en Nederland nog steeds besluiteloos en als ter halverwege staan blijft. Zij erkent nogthans, dat aan eene algemeene emancipatie eigenaardige bezwaren verbonden zijn en zonder zich te verdiepen in een onderzoek hoe die zijn op te heffen, meent zij het tot hare roeping te mogen achten, om hare overtuiging uit te spreken omtrent hetgeen zij beschouwt als met eene billijke en volkomen emancipatie in strijd te zijn. Zij brengt daartoe aan de eene zijde de stelling, dat het niet te regtvaardigen zou zijn, om bij

(1) Tot ons leedwezen zijn wij door gebrek aan tijd verhinderd geworden verslag te geven van een artikel onlangs door Broere in den *Katholiek* over Luther gegeven. Wij bedoelen het tweede; want het eerste hebben wij vermeld. Nooit is iemand zoo diep in het systeem van Luther doorgedrongen als Broere. Al wat hij daarvan zegt is nieuw, en leidt tot het overtuigend bewijs, dat Luther pantheïst was.

erkenning eener algemeene en solidaire verantwoordelijkheid des Nederlandschen volks de geldelijke schade uitsluitend te doen dragen door de tegenwoordige eigenaren der slaven; en aan de andere zijde de meening, dat de kosten van de bevrijding der slaven, nimmer aan dezen behooren toegerekend te worden, als hadden zij geen natuurlijk en onvervreemdbaar regt om de hun ontroofde vrijheid ook zonder betaling van losgeld te herwinnen. Het besef van de volstrekte onregtvaardigheid der slavernij laat volgens de maatschappij niet toe, om de bevrijding afhankelijk te stellen van geldelijke onderhandelingen; zij zou het eindelijk eene jammerlijke illusie noemen, wanneer men met vermijding van den naam en met verloochening van het wezen der emancipatie, er toe over zou gaan om de slavernij in onze West-Indische koloniën onder andere benaming en met andere meesters te bestendigen. *(H.)*

Bij de herstemming op gisteren voor leden van den Gemeenteraad zijn ingekomen: 827 billetten (wit), van onwaarde 3, geldige stemmen 824. Volstrekte meerderheid 413. Verkozen zijn de HH. Luden met 445 en van Heukelom met 440 stemmen. Ingekomen 825 billetten (geel), van onwaarde 3, geldige stemmen 822. Volstrekte meerderheid 412. Verkozen de heer Jolles met 480 stemmen.

Men schrijft uit 's Hertogenbosch, dato 3 dezer aan de *Amst. Cour.*:

»De berigten door de *Arnh. Courant* en het *Handelsblad* medegedeeld nopens den aanvang eener restauratie van het uitwendig gedeelte der kathedraal van St. Jan alhier zijn niet zeer juist. Zie hier wat er van de zaak is. Door het *Provinciaal genootschap van kunsten en wetenschappen* in Noord-Braband is voor eenige jaren een prijsvraag uitgeschreven, waarbij een plan van herstelling dier kerk, met eene berekening der kosten enz. gevraagd werd. Op deze vraag is een zeer uitvoerig antwoord met daarbij behoorende teekeningen ingekomen, dat in handen van onderscheidene beroemde binnen- en buitenlandsche architekten is gesteld en ook in die van heer Zwirner architekt van den keulschen dom. Om de bewuste teekeningen te kunnen appreciëren, hebben al de beoordeelaars eene opneming ter plaatse zelve noodig geacht, en ook de heer Zwirner heeft zich daartoe herwaarts begeven. De bouwmeester was zeer verrukt over het grootsche en prachtige gebouw; en bij een bezoek aan den deken dier kerk gebragt, moet hij gezegd hebben, dat men maar met de herstelling moest beginnen, want, is men eenmaal aan het werk, dan komen de fondsen van zelven, zoo was het ook met den dom te Keulen gegaan. Hoe nu daaruit te besluiten is, dat reeds in het volgende jaar met dien veelomvattenden arbeid begonnen en dat de heer Zwirner met de leiding belast zal worden, beoordeelen wij niet. Dit is intusschen zeker, dat er nog hoegenaamd geen volledig oordeel over het ingezonden antwoord (dat ook nog door andere beoordeelaars moet onderzocht worden) is uitgesproken, en het alzoo nog geheel onzeker is, of het aan de gestelde eischen voldoen zal en bekroond zal worden. Voor dien tijd zal het wel onmogelijk wezen met eenige zekerheid te bepalen, of tot die restauratie al dan niet zal worden overgegaan. Zonder een geschikt en uitgewerkt plan is het beginnen van zoodanige onderneming zeer zeker onmogelijk, en de heer Zwirner kan wel op geen aanvangen gedoeld hebben, alvorens een vast plan is aangenomen."

De *Staats-Courant* behelsde dezer dagen het *Verslag der werkzaamheden van het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Instituut in het jaar 1856—1857, uitgebragt aan den minister van Binnenl. Zaken*, door den hoofd-direkteur van gezegd instituut. Wij ontleenen aan dat verslag kortelijk het volgende:

Het verslag der werkzaamheden van het Instituut in dit afgeloopen instituut jaar bevat minder nieuw ondernomene onderzoekingen, doch de staat tegenover, dat sommige nu afgeloopen zijn en de praktische strekking van het Instituut voldingend bewijzen. Er is eene nieuwe druk uitgegeven van de snijpunten der schepen met de breedte cirkels en meridianen, met vele nieuwe bijdragen vermeerderd. Uit die tafel blijkt reeds, welke weg in de verschillende maanden de kortste is naar Java, en voorts ook, dat de nieuw aanbevolen weg werkelijk de beste is. Reeds 30 schepen volgden dien nieuwen weg bijna geheel, anderen min of meer; alle hadden voordeel; maar zij, die zich het meest hielden aan de door het Instituut aanbevolen zeilaanwijzing, hadden een groot voordeel van elf dagen op de negen en negentig. Het getal is te groot, dan dat men het voordeel voor toevallig zou kunnen houden; integendeel, men kan op dit voordeel reeds vast rekenen, en de reis naar Java, die uit 400 schepen, welker reis het eerst aan het Instituut bewerkt werd, 101 dagen bleek te zijn, is op 88 bekort. De tehuisreize is in bewerking; daarop mag men zich niet zulk een groot voordeel voorstellen. Toch hoopt men ook vooral op het laatste gedeelte der reis eenige dagen te kunnen besparen. Maar er is meer gedaan dan dit. Er is namelijk voorcerst eene eerste bijdrage geleverd tot de kennis van de gesteldheid van atmospheer en Oceaan, bezuiden den parallel van 40° Z.Br., waardoor de reeders en gezagvoerders, die nog aarzelden, om den nieuwen weg op te volgen, welligt ten uiter zullen worden overgehaald, aangezien toch daaruit blijkt, dat die weg de gewone gevaren eer in mindere dan in meerdere mate aanbiedt, terwijl een nieuw gevaar, bij name het gevaar van het ontmoeten van ijs, indien ze op den voorgeschreven weg blijven, luttel is, zoo het al aanwezig is, dat dit dus ten onregte velen nog terug houdt. Daarbij heeft men den zeethermometer, zoozeer door de ondervinding van velen beproefd, die het best het naderen van ijsbergen verkondigt. Ten andere is voor de physische thalassographie eene belangrijke bijdrage geleverd uit de temperatuur-bepalingen van het zeewater aan de oppervlakte. De stroom die door het kanaal van Mozambique en langs de Oostzijde van Madagascar uit de Indische zee komt, wendt zich spoedig aan de Kaap de Goede Hoop zuidwaarts en daarna oostwaarts, terwijl misschien slechts een klein gedeelte dezer wateren door den van de Zuidpool aankomenden stroom noordwaarts op langs de westkust van Afrika wordt medegevoerd. Vroeger heerschte daaromtrent eene andere meening. Er zijn bij dit onderzoek opmerkingen gevoegd, voor de praktijk zeer belangrijk, ook ten opzigte van de grenzen, waartoe zich die stroomen in verschillende maanden van het jaar uitstrekten. Ook de windkaartjes, die door doelmatigen praktischen vorm zoozeer uitmunten boven alles, wat in dat opzigt geleverd is, zijn voortgezet voor den Indischen Oceaan.

Wat de medewerking van buiten betreft zoo mag het Instituut zich, behalve over het toenemend aantal toetredende reeders en gezagvoerders, ook vooral verheugen over de belangstelling en hulp van de kommissiën te Amsterdam, Rotterdam, Dordrecht, waarbij nog die van Middelburg en Groningen zich als nieuwe voegden. Met steeds dezelfde bereidwilligheid, vaak met groote opofferingen gepaard, zorgen zij voor de vergelijking der instrumenten, voor het uitreiken der kaarten, enz. Zij maken door het geven van inlichtingen de zaak meer bekend, nemen bezwaren uit den weg, toonen aan ieder de verkregen voordeelen aan, en winnen zoo menigen deelnemer. En alleen door een toenemend getal deelnemers moeten en kunnen die voordeelen grooter worden.

Wat de weerkundige waarnemingen betreft, is er nu reeds zooveel verzameld en geordend, dat men in staat zal zijn over twee jaren met volkomen genoegzame naauwkeurigheid en zekerheid alle omstandigheden, op de klimatologie van ons vaderland betrekking hebbende, te kunnen aangeven. Ook is voortgegaan voor een wederom grooter aantal plaatsen (34) in Europa, buiten de Nederlanden, te berekenen, in welk opzigt en hoeveelheid de weersgesteldheid gelijktijdig van den gewonen toestand op elken dag des jaars afweek. De vergelijking, het eerst van dag tot dag in Nederland aangevangen, later ook door anderen, ten minste ook van vijf tot vijf dagen, gevolgd, moet aan de ontwikkeling der meteorologie bevorderlijk zijn. De telegrafen, die anders de vergelijking der waarnemingen zeer zouden in de hand werken, zijn echter op dit oogenblik nog te kostbaar. Nu is het nog de tijd, om uit verledene waarnemingen en gelijktijdige afwijkingen van den gewonen toestand, op duizende plaatsen, verdeeld over de gansche aarde, te leeren, hoe uit eene zekere verdeeling der weersgesteldheid op de aarde eene andere verdeeling te voorschijn komt. Heeft men daarin zekere regelen ontdekt, dan zal het de taak der telegrafen zijn, om ons oogenblikkelijk te berigten, hoe de gelijkmatige toestand op aarde of over een groot gedeelte der aarde is, "*en dan houd ik*" zoo luidt het verslag van den hoofd-direkteur, "*het niet voor onmogelijk, om een toekomstigen toestand te voorspellen; aanvankelijk korter, later, langer tijd vooruit.*" Dan zullen de onkosten aan de telegrafische tijdingen, niet meer te vergeefs besteed zijn.

De rotterdamsche dagbladen maakten onlangs loffelijke melding van een doeltreffend gebleken middel, strekkende zoowel tot aanzienlijke besparing van gaz als tot versterking van het lichtvermogen, uitgevonden door den heer Launay, te Parijs, vervaardigd door den heer Chopin, aldaar, en bekend onder den naam van *carburateur*. De heeren Guérinault en van Veenendaal, civiel ingenieurs te Rotterdam, die zich beijveren deze nuttige uitvinding ook hier te lande in toepassing te brengen, en die zich thans te dien einde in de hoofdstad bevinden, stelden ons, welwillend, in de gelegenheid eenige vergelijkende proeven bij te wonen, die ten volle en onwedersprekelijk bewezen, dat men door het gebruik van den *carburateur* meer dan 50 pCt. gaz bespaart, en bovendien oneindig beter licht erlangt.

Om deze proeven op voldingende wijs te leveren, had men twee gazmeters op eene tafel geplaatst. Uit ieder daarvan liep een slang van gelijke lengte naar een lichtstandaard, welke beide standaarden op gelijken afstand van de gazmeters nevens elkander waren gesteld. De eene slang was in verband gebragt met den *carburateur*, in dier voege dat men het gaz naar welgevallen er door kon laten stroomen, in welk geval het den invloed daarvan onderging, of wel door een gebogen buis er om heen kon doen loopen, als wanneer het natuurlijk geheel gelijk was aan het gaz, dat uit den anderen meter naar den anderen lichtstandaard, zonder *carburateur*, werd gevoerd. Op laatstbedoelde wijze ving de proef aan. Derhalve wees de photometer een volkomen gelijke lichtsterkte. Maar naauwelijks sloot men nu aan de eene slang den regtstreekschen toevoer van gaz uit den meter af, en liet men den stroom door den *carburateur* gaan, of het onderscheid tusschen beide vlammen werd gelijk licht en schaduw. Op verschillende wijze werd alsnu dit waarlijk *schitterend* resultaat nader beproefd en getoetst. Bij voorbeeld, men plaatste zich met een boek op zoo verren afstand van het licht, langs den gewonen weg verkregen, dat men te naauwernood lezen kon. Nu werd de gazstroom door den *carburateur* geleid, en men las zonder de minste moeite. Niet minder sprekend als de proeven aangaande de lichtsterkte, was die tot staving van de aanzienlijke gazbesparing, bij gelijke lichtsterkte door den *carburateur* verkregen. Zij beliep niet vijftig, maar bij de gisteren avond bestaande drukking van gaz in de hoofdbuizen, zeventig percents. De meters gelijk gesteld zijnde bij den aanvang der proef, had de wijzer van die waaruit, zonder tusschenkomst van den *carburateur*, gebrand werd, 100 bereikt, toen de andere daartegen nog maar 30 wees. Wanneer derhalve de besparing als 50 pCt. wordt opgegeven, heeft men zeer zeker geene teleurstelling te vreezen.

De slotsom dus is deze. Door het gebruik van den *carburateur*, die gelijk van zelf spreekt, in de huizen tusschen den meter en het eerste licht behoort geplaatst te worden, en slechts zeer weinig ruimte inneemt, kan men naar verkiezing hetzij de *helft* minder gaz verbranden en gelijke lichtsterkte behouden, of bij gebruik van dezelfde hoeveelheid gaz viermaal meer licht bekomen.

Er is geen twijfel aan of de *carburateur* zal eerlang ook hier algemeen gebruikt worden, gelijk te Rotterdam reeds meer en meer geschiedt. *(Amst. Cour.)*

Op de tweede vereeniging van het statistiek kongres, dat in 1855 te Parijs heeft plaats gehad, werd de hoofdstad van Oostenrijk tot zetelplaats van de volgende vergadering bepaald. Bij een schrijven des Keizers van dat rijk is de minister van koophandel, ridder von Toggenburg, belast, gezamentlijk met zijn ambtgenooten, al die maatregelen te nemen, welke het statistiek kongres zoo nuttig en vruchtbaar in uitkomsten kan doen worden, als de vereenigingen daarvan te Brussel en te Parijs geweest zijn. Eene kommissie, aan het hoofd waarvan zich de president der akademie van wetenschappen, de heer Baumgartner, en de direkteur van het bureau van de statistiek, baron von Czoernig, bevinden, heeft een verslag uitgebragt over het gewigt en de werkzaamheden van het nieuwe kongres. Dat verslag behelst eene blootlegging van de administratieve statistiek in Oostenrijk, die steeds gelijken tred heeft gehouden met de administratieve wetenschap en den aard der staatsinstellingen aldaar. Het programma der werkzaamheden van het aanstaande kongres omvat zoowel de vraagstukken, welke in de vorige vereeniging aan de volgende ter behandeling waren overgelaten, die, welke in overweging, nog niet rijp werden geacht ter beslissing, als die, welke nog niet in de vorige vereenigingen behandeld waren. Het laat zich reeds vooruitzien, dat de europesche Regeringen en de administratieve en statistieke wetenschappen waardiglijk te Weenen zullen vertegenwoordigd zijn; en van alle zijden maakt men zich aldaar gereed tot eene heusche, gastvrije ontvangst der leden. *(W. v. h. R.)*

Volgens den staat van de opbrengst van den Holl. IJzeren Spoorweg, is gedurende de maand Julij ontvangen eene som van ƒ 122,113.46½; terwijl die maand 126,323 personen van den spoorweg hebben gebruik gemaakt; totaal der ontvangst gedurende de zeven eerste maanden van dit jaar ƒ 675,771.94, en de personen die van dien spoorweg in dien tijd gebruik hebben gemaakt 680,687.

Zr. Ms. fregat met stoomvermogen *de Admiraal van Wassenaer*, onder bevel van den kapitein ter zee jhr. H. J. L. T. de Vaynes van Brakell, is den 4den dezer van de reede van Texel vertrokken naar de Middellandsche Zee, met aanvankelijke bestemming naar Lissabon.

Op de Leidschegracht bij de Prinsengracht is gisteren avond eene vigelante met paard in het water geraakt; de koetsier is in tijds van den bok gesprongen; het paard is dood opgehaald.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag 4 Augustus.

De Eerste Kamer der Staten Generaal heeft heden hare werkzaamheden hervat.

Onder de in deze zitting ingekomen stukken behooren, onder anderen:

1°. de geloofsbrieven van de heeren van Swinderen en van

Voorthuijsen, benoemd tot leden der Kamer respektievelijk door de provinciën Friesland en Utrecht, de laatste ter vervanging van den heer Martens van Sevenhoven; de eerste die zijn ontslag had genomen ten gevolge van zijne benoeming tot burgemeester van Gaasterland, welke betrekking hij aangenomen had, waardoor, zijns inziens, alinea 4 van art. 94 der Grondwet op hem toepasselijk was.

Die geloofsbrieven staande de vergadering door eene kommissie, daartoe door den Voorzitter benoemd, onderzocht en in orde bevonden zijnde, hebben de bedoelde heeren onmiddelijk als leden zitting genomen.

2°. de navolgende wetsontwerpen, als:

een tot vaststelling der rekening wegens kerstreekingen door het Departement van Marine, dienst 1857;

een tot verhooging der begrooting wegens den arbeid der gevangenen over 1857;

een tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1857 (bijdrage aan het bijzonder fonds, ingesteld bij de wet van 10 Februarij 1844);

een tot verhooging van hoofdstuk IX *B* der Staatsbegrooting voor 1857 (entrepôt-inrigting te Rotterdam);

een tot regeling van het lager onderwijs;

een tot aanvulling der bepalingen ten aanzien van den vrijdom van den accijns op den turf en de steenkolen;

een tot inkoop van nationale schuld, waarvan de bestemming nader bij de wet is te regelen;

een tot vervanging van art. 7 der wet op de zeevisscherijen;

een tot splitsing der gemeente Bruinisse en tot toevoeging van den geheelen Anna Jacoba polder aan de gemeente St. Philipsland.

De leden hebben zich daarop na de hernieuwing der afdeelingen bezig gehouden met het benoemen van voorzitters en onder-voorzitters.

ZUTPHEN, 3 Aug. De waterstand op den IJssel is thans tot eene schier ongekende laagte gedaald, waardoor de stoomboot van Deventer op Rotterdam belet wordt hare vaart langs deze stad geregeld voort te zetten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Aug. De ministerieële verandering te Konstantinopel wordt algemeen aan den invloed der fransche staatkunde toegeschreven. Men trekt er het gevolg uit, dat de verkiezingen in Moldavië van onwaarde zullen worden verklaard, en de kiezerslijsten een herziening zullen ondergaan, zooals de russische, sardinische, fransche en pruissische Regeringen dat wenschen.

Het nieuwe ministerie wordt dus voorgesteld als een koncessie van Frankrijk; doch de vraag blijft of het onder franschen invloed zal blijven regeren, dan wel of de anglo-oostenrijksche invloed weder den boventoon zal voeren. Men legt der Porte het volgende aantwoord aan de gezanten der vreemde mogendheden in den mond, dat niet van juistheid ontbloot is: »Ik wil niets anders, zegt zij, dan u allen aangenaam te zijn, maar het is mij niet mogelijk u allen tevreden te stellen, daar deze dit en gene dat wil. Begint met toch onderling eens te worden."

— De *Univers* deelt in een korrespondentie uit Konstantinopel een voorval mede, dat waarschijnlijk aanleiding gegeven heeft tot de ministerieële wijziging, die later door den telegraaf is medegedeeld;

»De turksche ministerraad kwam in den avond van den 18den Julij bijeen, om op nieuw te beraadslagen over het aanzoek der vier mogendheden om uitstel der verkiezingen in Moldavië. Toen lord Stratford en de baron von Prokesch, de gezanten van Engeland en van Oostenrijk, daarvan kennis kregen, begaven zij zich in aller ijl naar het buitengoed van den groot-vizier, alwaar de vergadering gehouden werd; zij namen plaats in een vertrek naast de vergaderzaal, en hoorden de beraadslaging, om zoo te spreken, woord voor woord aan. Zelfs zegt men, dat zij in de vergaderzaal hebben willen doordringen om er zelven aan de beraadslaging deel te nemen, maar dat zij door de protesten van twee leden van den raad, den Scheik-ul-Islam en Mirza-Pacha, belet zijn geworden zoo openlijk inbreuk te maken op de vrijheid van spreken en handelen der turksche bewindslieden. Evenwel moet de aanwezigheid der twee vreemde diplomaten niet weinig invloed op de beraadslaging gehad hebben; en toen de raad tot een besluit zou komen, ging Reschid-pacha tot hen, en vroeg of zij namens hunne goevernementen de Porte wilden waarborgen tegen de kwade gevolgen van haar besluit, indien dit ongunstig voor het aanzoek der vier mogendheden mogt uitvallen.

»Lord Redcliffe en de baron von Prokesch verklaarden zonder aarzelen, dat hunne hoven op het parijsche Kongres dien stap der Porte zouden verantwoorden evenéens als of hij door hen zelven gedaan ware. Toen vroeg de groot-vizier, of zij hem die verklaring schriftelijk konden geven. Zij namen terstond de pen, schreven eene nota in den door Reschid bedoelden geest, en overreikten ze hem. De groot-vizier deelde de verklaring aan de vergadering mede; en des avonds om elf ure ontving de fransche gezant officieel berigt, dat de Porte besloten had de verkiezingen haren gang te laten gaan.

»Het door den Engelschen en den Oostenrijkschen gezant bij deze gelegenheid gehouden gedrag wordt hier scherp gelaakt. Het is, zegt men, of zij door middel van lijfsdwang aan de Porte een besluit hebben willen afpersen; zij hebben nu al te vrijpostig jegens de Porte gehandeld, en getoond dat Turkijes onafhankelijkheid in hun oog een ijdele klank is."

— Eugène Sue is te Annecy in Savoye overleden aan een hartkwaal, waaraan hij sedert langen tijd lijdende was.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Augustus. De heer Murray, engelsch gezant bij den Sjah van Perzië, is den 7den Junij te Teheran aangekomen, waar men hem ontvangen heeft met al de eerbewijzen, die in het door Feruk-Khan en lord Cowley te Parijs gesloten verdrag zijn toegestaan. Men verzekert dat den heer Murray, na het reorganizeren van het gezantschap, die stad zal verlaten om met verlof naar Engeland terug te keeren.

— De bladen bevatten een aantal brieven uit Indië, die alle van de verschrikkelijke wreedheden spreken, welke de muitelingen in de oproerige steden op de Engelschen gepleegd hebben. Een brief uit het kamp van Melahpore van 6 Junij, meldt het volgende:

»Wij zijn zoodanig in vertwijfeling gebragt door hetgeen wij in den laatsten tijd hebben gehoord, dat wij bijna in staat zijn al de inboorlingen om te brengen, die wij ontmoeten.

»Laat uw verbeelding den vrijen loop, denk aan alles wat wreed, onmenschelijk en helsch is, en toch zult gij niet in staat wezen, zoo iets duivelsch te bevatten als de handelingen van die monsters in menschelijke gedaante. Den 2den zijn wij van Panipat naar Race gegaan. Op deze plaats hadden eenige der ongelukkigen vlugtelingen van Delhi de vreeselijkste mishandelingen ondergaan. Wij hebben op onzen weg vier dorpen verbrand en zeven bandieten opgehangen.

»Een dier rampzaligen had het bovenlijf van het kleed eener dame aan, die hij uitgeschud, verkracht en na de vreeselijkste mishandelingen, doodgefolterd had. Hij verklaarde dat het hem speet niet meer te hebben kunnen doen. Eene andere dame, welke zich achter een haag had verscholen, onderging hetzelfde lot en werd vervolgens in stukken gehouwen. Wij hebben twee schoentjes gevonden, die na de grootte te oordeelen een meisje van zes of zeven jaar moesten toebehoord hebben, waarin de voeten gebleven waren. Men had die boven den enkel afgesneden.

»Wij hebben nog verscheidene dier woesteiingen op den weg opgehangen en overal waar wij voorbij trokken de dorpen afgebrand.

»Een man, uit Delhi ontvlugt, verhaalde ons, dat men de jonge kinderen in de lucht geworpen en ze vervolgens op de punten der bajonnetten weder opgevangen had."

— De oproerlingen van Delhi hebben aan hunne geloofsgenooten, die nog onder de heerschappij der Engelschen zijn, een manifest gerigt. Daarin worden zij aangespoord alles te doen, om aan de Engelschen wederstand te bieden, welke het land met geweld christelijk willen maken. Ten bewijze hiervan worden natuurlijk de met dierlijk vet bereidde patronen aangehaald, en hierop grondden zij hun regt tot den opstand en het uitroepen van een Keizer van Delhi. Vervolgens worden de Sepoys uitgenoodigd alle engelsche officieren te vermoorden »en geen levende kiem dezer duivels levend te laten." Verder geeft het manifest hoog op van den krijgsvoorraad, dien de opstandelingen in Delhi hebben gevonden.

— De *Morning-Post* zegt, dat de Regering onder de laatste depêches uit Indië, een mededeeling van Sir Patrick Grant ontvangen heeft, waarbij het getal der troepen, welke in Indië noodig zijn, op 23000 worden begroot. De *Post* voegt er bij, dat door eene zonderlinge zamentreffing, waaruit blijkt hoe de Regering den toestand met juistheid heeft beoordeeld, en hoeveel nadruk zij in de bestrijding van het gevaar ontwikkelt, juist op dit oogenblik 23,000 en eenige honderden manschappen naar Indië op weg zijn.

De *Post* geeft voorts groote lofuitingen aan generaal Barnard, die nog onlangs in het Hoogerhuis door Lord Ellenborough zoo scherp is aangevallen, voor de snelheid en de vastberadenheid, waarmede hij de muitelingen uit hun sterkten voor de stad Delhi verdreef.

— De *Times* bevat weder een nieuw artikel over de Indiën. »Moeten wij," zegt het blad, »beginnen met voor ons rijk in Azië te beven? Het lost dat vraagstuk ontkennender wijs op en steunt zich daarbij op de beschouwing, dat de opstand in Indië een militaire muiterij is en niets meer.

Zoo die muiterij zich minder had uitgebreid, zou men volgens dit blad hebben kunnen vreezen, dat de bevolking, om op te staan, het oogenblik afwachtte, dat de beweging in omvang toenam; maar juist omdat het verzet van het bengaalsche leger, hoe algemeen dat ook zijn mag, de bevolking niet heeft kunnen medeslepen, schijnt het militaire karakter van de muiterij des te beter uit en moet men bij gevolg een volkomen vertrouwen hebben op den goeden uitslag der britsche wapenen.

»Wij ontveinzen het ons niet," zegt de *Times*, »dat de gebeurtenissen in Indië ons de grootste offers in manschappen en geld zullen kosten, maar daarop is het land voorbereid, en meer is er niet noodig, om de overwinning van Engeland te verzekeren.

— Men leest in de berigten uit China:

Van de drie achtereenvolgende expeditiën tegen de chineesche vloot had de eerste plaats onder aanvoering van den commodore Elliot op den 25sten Mei met het krieken van den dag; de jonken hielden, ten getale van 40, de rivier voor Kanton tot op vijf mijlen afstands van de zee bezet. 27 dier jonken, die elk een houwitser en eenige andere stukken van minder kaliber voerden, zijn in de magt der Engelschen gevallen. De overigen zijn vernield.

De tweede expeditie werd uitgevoerd den 27sten Mei. De jonken bevonden zich toen op tien mijlen afstands van de zee. De Engelschen werden, hoewel zij onverwachts waren verschenen, begroet met een schrootvuur, zoowel van den kant der chineesche schepen als uit de huizen aan de kust gelegen. Verscheidene Engelschen zijn bij die gelegenheid gedood. Alle chineesche jonken zijn vernield.

De derde expeditie werd den 1sten Junij gedaan, onder bevel van den commodore *Elliot*, die bij deze gelegenheid vergezeld was van *sir* M. Seymour. De Chineezen bleven, toen zij de engelsche schepen zagen aankomen, in hunne jonken overeind staan en vielen dezen met schrootvuur aan, zoodra zij binnen het bereik daarvan kwamen. De strijd, die onmiddelijk daarop begon, eindigde met den terugtogt der Chineezen, die vijf à zes jonken in de magt der onzen lieten.

Volgens de engelsche bladen hadden de Engelschen in de twee eerste expeditiën 56 gewonden en 9 dooden.

— Het is bekend dat sedert den veldtogt in de Krim, het dragen van snorren, dat vroeger in Engeland in het geheel niet gebruikelijk was, onder de gentlemen zeer in de mode is. Het geestige weekblad *Punch* heeft een onderzoek ingesteld naar de reden van deze nieuwigheid. Het volgende is de uitslag van dat onderzoek, zoo als *Punch* het zelf opgeeft:

»Zie hier de lijst der redenen, welke het dragen van snorren regtvaardigen. Zij heeft ons zeer veel werks gekost. Wij hebben daarvoor niet minder dan duizend heeren met snorren ondervraagd, hun antwoord was als volgt:

Men draagt snorren omdat het scheren zoo lastig is	69	personen.
Om verkoudheid voor te komen	32	»
Om de tanden te bedekken	5	»
Om het vooruitstekende der neus minder te doen uitkomen	5	»
Omdat ik militair ben	6	»
Omdat ik militair geweest ben	221	»
Om op het vasteland niet voor een Engelschman aangezien en daarom afgezet te worden	7	»
Om op Prins Albert te gelijken	2	»
Om er als kunstenaar uit te zien	29	»
Omdat ik zanger ben	3	»
Omdat mijn vrouw het zoo wil	5	»
Omdat ik reiziger ben	17	»
Omdat ik lang op het vasteland gewoond heb	3	»
Omdat het goed is voor de ademhaling	27	»
Omdat het goed is voor de gezondheid	77	»
Omdat de jonge dames het gaarne zien	481	»
Omdat het de mode is	40	»
Omdat ik zoo verkies	1	»
	1000	personen.

»Men zal uit deze lijst zien dat niemand opregt genoeg is om te bekennen dat de ijdelheid de hoofdreden is, die de snorren in de mode heeft gebragt. De meesten zijn gesnord omdat zij begrijpen dat het hun goed staat, maar niemand heeft moeds genoeg dit toe te geven.

STADSNIEUWS.

In de 233ste Staats-Loterij zijn in de 2e Klasse bij de 36 Trekking prijzen van ƒ 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 10066 ƒ 1500, N°. 6716, 15740 en 5505 ieder ƒ 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 4 Augustus.

BEVALLEN (31 Julij): E. E. Toekamp Lammers, geb. Toekamp Lammers, Z. — (1 Aug.) S. M. Haver, geb. van Campen, Z. — (2 Aug.) E. M. Tiarks, geb. Hesselfelt, Z. - A. W. Kisters, geb. Faure, D. - C. M. van Es, geb. Stolberg, D. — (3 Aug.) G. W. Esschauzier, geb. de Hertogh, Z. - G. M. Brusse, geb. Koek, Z. - E. B. Simon Thomas, geb. Bos, Z.

OVERLEDEN (1 Aug.): A. Buytendijk, geb. Steenweg, 45 j.

[illegible]

Parijs	2/m.	ƒ $55\frac{1}{2}$	Livorno	2/m.	ƒ $39\frac{1}{2}$
	zigt	» $56\frac{1}{8}$	Napels	»	» 83
Bordeaux	2/m.	» $55\frac{1}{8}$	Petersburg	»	» 1.79
	zigt	» 55[illegible]	Weenen	6/w.	» 32[illegible]
Madrid	2/m.	» 238	Augsburg	»	» $35\frac{1}{16}$
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $99\frac{1}{2}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» $36\frac{1}{16}$
Bilbao	»	» 237		zigt	» $35\frac{1}{2}$
Lissabon	»	» $40\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	» 11,[illegible]
Porto	»	» $40\frac{1}{2}$		zigt	» $11,77\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	» $45\frac{1}{2}$	Rotterdam	»	» [illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	3 AUG. 4½ u. gebl.	4 AUG. 4½ u.			gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	104⅝	104⅝	"		
Nederl. Bank	4 "			"		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅝	63⅝	a	63 7/16	63 7/16
Dito Dito	3 "	76 5/16	76⅛	"		
Dito Dito	4 "	96½	96⅛	"	96¼	96¼
Amortis. Syndik.	3½ "	91⅝		"		
Aand. Handel-Maatsch.	4½ "	155¼	154⅞	"	155⅛	155¼
Oost-Ind. Leening	4 "	95⅝	95⅛	"	95⅛	95¼
Aand. Holl. Spoorweg.				"		
Leening idem	4½ pCt.			"		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "	100¼		"		
Maatschappij van Weld.	4 "	63¾		"		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ "			"		
Dito bij *Rothschild*	2½ "	53 1/16		"		
Frankrijk, Certifikaten	3 "			"		
Spanje, Obligatiën	1½ "	25⅛	25	"	25 1/16	
Dito	3 "	42½	42⅝	"	43	
Dito Binnenl.	3 "	37 9/16	37½	"	37 9/16	37½
Amortisable Schuld		5 9/16	5⅝	"		
Bewijzen Coupon		5⅝	5¾	"		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	46	45⅞	"	45 15/16	45 15/16
Dito 1856	3 "	45⅞	45⅝	"		
Dito Uitgestelde				"		
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	105⅛	105⅛	"		
Dito bij idem 1828/1829	5 "	103	103⅛	"		
Cert. bij idem 1831/1833	5 "	95⅝	95¾	"		
Dito bij idem 1840	4 "	88½	88	"	88⅛	
Dito bij *Stieglitz*	4 "	88	87⅞	"	88	87⅞
Dito Nieuwe	4 "			"		
Dito 5de Serie	5 "	101⅛	100⅝	"	100⅞	100½
Dito 1855, 6de Serie	5 "	101⅜	101⅛	"	101½	101⅜
Dito adm. te Hamburg	5 "			"		
Dito dito te Londen	5 "			"		
Dito dito dito	4½ "	97	97⅛	"		
Inschrijving in Assignat.	6 "			"		
Certifikaten van dito	6 "	67		"		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*	157	157	"		
Obligatiën	4 pCt.	80¾	80 9/16	"	80⅝	
Pruissen, Obligatiën	4½ "			"		
Aandeelen 1854	3½ "		211½	"		
Oostenrijk, Obl. bij *Golt en C.*	5 "		78	"		
Dito dito	4 "	62⅝	62¼	"	62⅜	62¼
Dito Metalliek	5 "	75¾	75⅝	"	75 11/16	75⅝
Dito Rente Amsterdam	5 "	87⅛	87⅛	"	87¼	87 5/16
Dito Nationale 1854	5 "	77¾	77⅝	"	77 11/16	77⅝
Dito dito	2½ "	39 7/16	39 5/16	"	39⅜	
Weener Bank-Aktiën	*f*			"		
Dito Aand. fl. 250, 1839	"		415	"		
Dito dito 250, 1854	4 pCt.		320½	"		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 "			"		
Dito bij *Rothschild*	5 "			"		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 "		99¾	"		
Dito	3 "			"		
[illegible]		99	99¼	"	99[illegible]	
Dito [illegible]						
Dito 1843 [illegible] 100	5 "					
Dito 1852	4½ "			"		
Sardinië	5 "			"		
Peru, Geldl. 1854	4½ "			"		
Dito te Parijs				"		
Ecuador, Oblig. 1855	1 "	14 7/16	14	"	14 7/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½ "		32½	"		
Dito Uitgestelde	2 "			"		
Grenada, Obligatiën	3¼ "	21 11/16	21½	"	21 9/16	
Dito Uitgestelde		6 5/16	6¾	"		
Mexiko dito	3 "	22 1/16	21 15/16	"		
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C*, Lr. A	*f*			"		
Dito dito	B "			"		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			"		
Amerik. Bank-Aktiën				"		
Illinois Spoorweg-Aandeelen		120	120	"		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	93¾	93½	"	93⅝	93½
Louisiana	5 "			"		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 "			"		

Russ. Spoorw. 77¼, 78¼, 78¼; Prost 83½, 34.

Uitgezonderd Russ. bij Stieglitz, die, bij eenige affaire, iets flaauwer waren, waren de overige fondssoorten nagenoeg als gisteren.

Koers van het Geld, Beleening 4 pCt., Prolongatie 3½ 4 pCt., Diskonto 4½ pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 4 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 56¼p; Obligatiën 4½ pc. 97⅝p; Spanje 1¼ pc. 24 9/16; Binnenl. 3 pc. 37½g; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 79g; id. Nationale 81¼.

PARIJS, 4 Aug. Fransche 4½ pc. 93.30; 3 pc. 67.20; 1¼ pc. Spanje 24½; 3 pc. id. 37⅛; Fr. O. Sp. 677; Rom. Leen. —.

MADRID, 3 Aug. 3 pc. Schuld 38.60; id. 1¼ pc. 26.—.

LONDEN, 4 Aug. Cons. 90⅝; Spanje buit. 3 pc. 41¼; id. 1¼ pc. 24⅞; Rusl. 5 pc. 112; id. 4½ pc. 98; Holl. 4 pc. 98⅛; id. 2½ pc. 64¼; Sard. 5 pc. 89¼; Braz. 102; Peru 4½ pc. 80½; Gren. uitg. —; id. werk. —; Mexiko 3 pc. 22¼; Portugal 3 pc. 45½; Ecuador 14½; Venezuela 36; Wissel op Amst. 11.18¾; Hamburg 13.08⅛.

WEENEN, 4 Aug. Met. 5 pc. 82⅞; Nationale 84⅞; Bank-Aktiën 1005; Credit-Anst. 239½; Wissel op Londen 10.10; Goud 7½; Zilver 5¼.

BERLIJN, 3 Aug. 3½ pc. Pr. Staatsch. 100; 5 pc. Rusland 101¼; Diskonto 6½.

BERLIJN, 4 Aug. 4½ pc. Pr. Staatsch. 100; 5 pc. Rusland 110[illegible]; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 19; Amst. kort 141⅝; Hamb. 150[illegible]; Petersburg 103⅝; Diskonto 6½.

HAMBURG, 4 Aug. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc. 24; Rusl. 5 pc. 104[illegible]; 4½ pc. 92; 3 pc. Mexikanen 9; Noord-Duits. bank 93; Wissel op Londen 3/m. 13 04¼; id. kort 13 01⅜; Amst. 36.20.

FRANKFORT, 4 Aug. 5 pc. Met. 78⅝; 1¼ pc. Spanje binnenl. 25; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

HANDELSBERIGTEN.

LONDEN, 3 Aug. *Suiker* weinig gevraagd en gedrukt. Voorraad op heden 54,328 ton tegen 65,150 ton in 1856. Geraffineerd gedrukt. — *Koffij* weinig gevraagd doch prijzen gesonteneerd. Eene lading van 2500 b. St.-Domingo (aux Cayes) werd voor eene naburige haven à 59 s. onder 10 pCt. gedaan. — *Thee* met goeden omzet; 3500 à 4000 k. vonden koopers à 14½ d. Heden is de markt echter vaster, met veel koopers tot vorige prijs. — *Rijst.* Tengevolge van een gerucht dat de indische Regering de uitvoer zou verbieden, was onze markt vaster en prijzen 3 à 6 d. hooger. De omzet wordt heden echter belommerd door de hoogere eischen der houders. Voorraad 43,401 ton. — *Talk* vast; P. Y. C. loco 58 s. 6 d., September 59 s. en Oktober tot December 58 à 58 s. 3 d.

NEW-YORK, 22 Julij. *Katoen* stil en de omzet beperkte zich tot dadelijke behoefte; de houders hebben hunne eischen ¼ c. verhoogd; de berigten van het zuiden zijn tegenstrijdig. In eenige streken schijnt de plant door de wormen geleden te hebben, in andere schijnt dezelve goed doch achterlijk te staan. Over het algemeen zijn de berigten niet zeer gunstig.

NEW-ORLEANS, 11 Julij. *Katoen* De vraag was vrij geregeld voor de Middling, waarvan de schaarschte de koopers op de lagere kwaliteiten deed teruggaan. De prijzen zijn voor de courante soorten ten volle ¼ à ½ c. boven de laatste notering. — *Tabak.* De markt blijft gedrukt, de koopers zijn teruggetrokken en de voorraad hoopt zich op Onder deze omstandigheden zijn de kleine omzettingen tot verlaagde prijzen afgesloten.

HAVANA, 14 Julij. *Suiker* onveranderd en zeer vast, doch zonder omzet. De inkoopen voor Spanje blijven alleen als koopers in de markt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

HELVOET, 3 Aug. Bennink, Nieuwland, en van der Waal, Johannes Lodewijk, beide Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 5 Augustus, in lading naar:

Urdingen en Ruhrort.	J. van Beek, Wilhelmina.
Frankfort.	W. Böcking, Frankfort N°. 16.
Mannheim.	J. Polsen, Johanna.
Wezel.	A. Balck, Alma.
Mainz.	W. Keller, Maintz N°. 6.
Keulen.	A. Weingartz, Cöln. N°. 3.
Duisburg.	J. D. in de Kamp, Vlijt en Hoop.
Dusseldorp.	W. Brugman, Niederrein N°. 7.
Ludwigh. en Manheim.	F. Kruck, Catharina.

AMSTERDAM, 4 Augustus, vertrokken naar:

Mannheim.	J. Dotzenbach, Jacob.

Rijnhoogte	ARNHEM, 4 Aug.	9 p 0 duim.
	KEULEN, 4 "	5 vt. 9 "

Advertentiën.

(3522) GETROUWD te *Schwedt* in *Duitschland:*

C. G. STOCKMANN, van *Sneek*,

met

M. L. U. ORTMEIJER, van *Schwedt.*

Den 4den Augustus 1857.

Een R. K. Priester biedt zich aan om eene goede Opvoeding en Geleerdheid te geven in verschillende Talen en Wetenschappen, aan een **Jongeling** van R. K. Ouders. Men melde zich *franco* onder letter L. L. aan den Uitgever van dit Blad. (3521)

Een Duitscher zag zich gaarne geplaatst als **Secondant** of als **Gouverneur**, of ook wel als **Organist.** Brieven *franco* onder het woord Duitscher, aan het Bureau dezer Courant. (3523)

Bij den Uitgever dezer Courant is verkrijgbaar,

voor Ouders, Onderwijzers en wie verder met de opvoeding der jeugd belast zijn:

Dr. J. A. STAPF'S **Opvoedingsleer, in den geest der Katholieke Kerk.** Naar de derde Hoogduitsche uitgave, vrij bewerkt en met aanteekeningen verrijkt, door Ts. BROUWER, Deken en Pastoor te Arnhem, voorzien van eene aanprijzende goedkeuring. Een boekdeel in gr. 8° van ruim 350 bladz. Prijs *f* 1.80 in plaats van *f* 2.60.

Dit werk behoeft geene aanprijzing bij hen, die den Schrijver en Vertaler kennen. De Hollandsche uitgave is vooral daarom meer aan te bevelen, wijl die door den Vertaler met belangrijke Aanteekeningen voorzien en naar de behoefte van ons land is ingerigt. Uit eene korte opgaaf van den inhoud des werks, zal men er beter over kunnen oordeelen:

Over 's menschen bestemming, de menschheid zoo als zij zijn moet en zoo als zij is. — Wat is opvoeding? zij moet godsdienstig zijn. — Wie is geschikt voor de opvoeding? zij is eene wetenschap en eene kunst, nuttig en noodzakelijk. — De belangrijkheid der bepaalde vormleer. — De opvoeding zij algemeen, harmonisch, overeenkomstig de bijzondere geaardheid des kinds; zij moet vroeg begonnen worden, doch overeenkomstig zijn met der kinderen leeftijd. — De opvoeding zij trapsgewijze en grondig, zij wordt bevorderd door voortgezette oefening en leiding der jeugdige krachten; door ongerimdheid bij de kinderen te bewaren en hen behoorlijk bezig te houden; de hoofdzaak blijft altijd kinderlijke godvruchtigheid. Verwijdering van gevaarlijke voorwerpen, waarschuwingen, bedreigingen en straffen. — Ontdekking en genezing van sommige gebreken. — Aanleiding tot [illegible] ontwikkeling.

Bijzondere Opvoedingsleer. Ontwikkeling des Ligchaams.

Nut der natuurlijke opvoeding. — Grondslag. — Behoeding voor gevaren. — Middel tegen het verwennen en vertroetelen. — Verstandige harding. — Zuivere lucht. — Gezond voedsel. — Kleeding. — Woning. — Zindelijkheid. — Beweging en rust. — Gymnastische oefeningen. Een woord over industrie- of werkscholen; gebruik der voeten; vorming der zintuigen en der spraakwerktuigen, uitwendige vorm des ligchaams, genezing van natuurlijke gebreken enz.

Vorming der intellectueele vermogens.

Verdeeling der geestvermogens. — Omvang en gewigt der intellectueele vermogens. — Algemeene wenken betrekkelijk de intellectueele vorming. — Positive vormleer. — Trapsgewijze ontwikkeling der geestvermogens. — Vorming van het [illegible] Vorming des verstands, van het voordeel, der rede, van het geheugen. — Grenzen en maatregelen van voorzigtigheid, enz. enz. Voorts wordt nog breedvoerig behandeld: de vorming van het gevoel- en begeervermogen, te veel om te noemen — Hoe de zedelijkheid der kinderen middellijk, hoe regtstreeks en onmiddellijk kan bevorderd worden; hoe de kweekeling van zijne zedelijke gebreken kan genezen worden; hoe er op den leerling moet gewerkt worden, opdat hij bij zijne intrede in de wereld zelf aan zijne verdere ontwikkeling en vorming trachte werkzaam te zijn. — Over het onderwijs. — Keus der leerstof. — Over den vorm van het onderwijs. — Over de voornaamste middelen tot verdere ontwikkeling en eigene vorming der leerlingen. — Over de verkeering met menschen. — Over lectuur, enz.

LE PARTI CATHOLIQUE.

Réponse à M. le Comte DE FALLOUX,

par LOUIS VEUILLOT, Redacteur en Chef de *l'Univers.*

HULP VOOR ALLEN

die aan maagkramp, slechte spijsvertering, verstoppingen, diarrhæa, roode loop, aambeijen, maagpijn, maagwater, winden, opgezetheid, hartkloppingen, loomheid, lusteloosheid, duizeligheid, verzwakkingen en de honderd andere ziekten lijden, die uit eene gedesorganiseerde spijsvertering voortspruiten,

biedt de **REVALENTA ARABICA.**

Hoe dikwijls werd vroeger niet dit eenvoudig middel voorbijgezien en de hulp ver af en op [illegible] gezocht. Thans is de **REVALENTA** zoo gunstig bekend, dat de meeste lijders er, bij de [illegible] heid mede beginnen en zich zich dadelijk voor goed en in den grond genezen.

Het kan niet te veel gezegd worden, de meeste ziekten ontstaan uit slechte spijsvertering, uit de eene of andere stoornis in de toebereiding der sappen en kunnen dus door DU BARRY'S REVALENTA ARABICA genezen worden. Het gebruik daarvan kan nooit, in welk geval ook, eenig kwaad doen, de toebereiding is eenvoudig en de smaak kan voor iedereen lekker zijn, men maakt ze aan met room, wijn, zout of suiker, ieder naar zijne verkiezing, men zorge echter vooral dat ze

GOED GEKOOKT WORDT,

waarop wij bijzonder aandringen moeten. Men zie daarover de kleine gebruiks-aanwijzing, die bij iedere Bus los afgegeven wordt en zorge dat daarbij met een weinig oplettendheid te werk gegaan worde.

De **REVALENTA** is te verkrijgen in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts voor 87½ cent, *f* 2, *f* 3.50, *f* 8 en *f* 16.

Er zijn vele nagemaakte soorten, men lette er op, dat men DU BARRY'S REVALENTA koope.

De Vrouw van T. OOLMAN, Landbouwer te Voorst, is door de Revalenta van koorts, waterzucht en algemeene verzwakking genezen. Mevrouw DE VRIES, op het Zieken te 's Hage, van maagkramp en keelpijn. Een jong Meisje te Keppel van tering en bloedopgeven. De Heer BOISGONTIER, te Parijs, van Maagontsteking (gastrite) en zijne Vrouw van eene ernstige leverziekte. De Dochter van den Heer MARSTON, te Jersey van verlies van geheugen en zwakke geestvermogens. De Burggraaf Lord CHUCK, in Toscane, van jicht, verouderde hoofdpijn en gebrek aan geheugen.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.